

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2024. december 2.

1. Válságba került az FDP a nyilvánosságra hozott belső anyagok miatt

November közepe óta folyamatosan jelentek meg hírek és találgatások a német sajtóban az FDP szerepéről a szövetségi kormánykoalíció felbomlasztásában. A párt a nyomás hatására múlt héten nyilvánosságra hozott egy olyan dokumentumot, amely különböző forgatókönyveket vázol fel a koalíció felbomlására és ezáltal megerősítette a találgatások tárgyát, mégpedig, hogy a párt pontosan előkészítette kilépését a koalícióból. Az FDP állítása szerint a dokumentum egy munkadokumentum, amelyet a szövetségi pártigazgató először 2024. október 24-én 15:38-kor készített. Témája a koalíció akkor már reális eséllyel bíró megszűnése, valamint ennek az FDP-re vonatkozatható kommunikációs aspektusa volt – azaz, hogy miként lehet kommunikálni az FDP szövetségi kormányból való kilépését. A dokumentumot legutóbb 2024. november 5-én 12:39-kor módosították, ezt a verziót hozta most nyilvánosságra a párt. Egyúttal hangsúlyozták, hogy ez egy technikai dokumentum nem volt hivatalban lévő személyek és kormánytagok közötti konzultációk tárgya, hanem pusztán belső használatra készült. Ebben a nyolcoldalas „*D-Day forgatókönyvek és intézkedések*” nevet viselő anyagban az FDP végig veszi a kilépés ideális időzítését, valamint az ezzel összefüggő médiastratégiákat.

„*A kilépésre a 45. naptári hét elején kerülhet sor*” – áll a dokumentumban. Az „*ideális időzítés*” címszó alatt továbbá azt is fontolóra vették, hogy a kilépésre a 45. naptári hét közepén kerüljön sor, bár az „*amerikai választások bizonytalan kimenetele*” ez ellen szólt. A belső elemzés szerint azonban a halasztás problematikus lett volna, mivel a kilépés időzítése ütközött volna a 2025-re vonatkozó költségvetési tárgyalásokkal és a Zöldek pártkongresszusával. A 45. naptári hét november 4-én kezdődött, és mint ismeretes a koalíció aztán november 6-án este bomlott fel, miután Olaf Scholz (SPD) kancellár menesztette Christian Lindner szövetségi pénzügyminisztert, FDP-elnököt. A nyilvánosságra hozott dokumentum ezen felül információkat tartalmaz egy „*alapvető narratíváról*”, amelyet a kilépés után terjeszteni kell. Ezzel kapcsolatban az FDP-nek azzal kell érvelnie, hogy „*szükséges irányadó döntésre*” volt szükség, és a hárompárti koalíción belüli alapvető különbségek miatt maga a szövetségi kormány vált „*a legnagyobb kockázattá*” Németország számára. A döntés a párttagság számára továbbá azzal indokolandó, hogy a patthelyzetet csak új választásokkal lehet feloldani. „*A szavak mellett a bejelentés képei is meghatározóak. Ezeknek az erő, az elszántság és a meggyőződés álláspontját kell kifejezniük*” – áll a dokumentumban, amely egy grafikont is tartalmaz, amely a „*D-Day*” szekvenciapiramisát szemlélteti. Ennek a negyedik, utolsó fázisában az áll, hogy „*nyílt terepen zajló csata*”, amely a koalíció felbomlasztására tett kísérlet szinonimájaként értelmezhető.

Az FDP főtitkára, Bijan Djir-Sarai többször is tagadta, hogy az FDP tervezte volna a koalíció felbomlasztását, és a párt vezetésében ezt – mint ahogy azt korábbi sajtóhírek állították – D-Day-nek nevezték volna. A dokumentum nyilvánosságra hozatalát követően a politikus azonnal lemondott. *„Tudtomon kívül hamis információt adtam egy belső dokumentumról. Ez nem állt szándékomban, mivel magam semmit sem tudtam erről a dokumentumról”* – mondta Djir-Sarai, hozzátéve, hogy nem volt tudomása sem a készítéséről, sem a tartalmáról. Rajta kívül a pártigazgató, a dokumentum készítője is lemondott. A főtitkári pozíciót Marco Buschmann, a hárompárti kormánykoalíció volt szövetségi igazságügy minisztere veszi át.

Az SPD és a Zöldek felháborodásuknak adtak hangot, miután az FDP nyilvánosságra hozta a belső anyagot. Matthias Miersch, az SPD főtitkára azzal vádolta az FDP-t, hogy *„ilyen felelőtlen magatartással”* lerombolja a polgárok demokratikus intézményekbe vetett bizalmát. *„Miközben az emberek megoldásokat vártak a kormánytól, az FDP egy perfid kilépési forgatókönyvön dolgozott”* – mondta a politikus.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Olaf Scholz kancellár Ukrajnába utazott

Olaf Scholz (SPD) kancellár ma reggel meglepetésszerűen két és fél év után ismét Ukrajnába látogatott. Az SPD-s politikus megérkezésekor a pályaudvaron bejelentette, hogy december végéig további 650 millió euró értékű fegyverszállítást küld az Oroszország által megtámadott országnak. *„Itt a helyszínen világossá akarom tenni, hogy Németország továbbra is Ukrajna legerősebb támogatója marad Európában”* – mondta. A kancellár látogatása a szolidaritás jele egy olyan országgal, amely több mint 1000 napja *„hősiesen védekezik a kíméletlen orosz agressziós háborúval szemben”*. Egyúttal hozzátéve, hogy: *„Ukrajna számíthat Németországra. Mi azt mondjuk, amit teszünk. És azt tesszük, amit mondunk”*.

Az USA után Németország Ukrajna legfontosabb fegyverszállítója az Oroszország elleni védekező háborúban. A német kormány adatai szerint a 2022. február 24-i orosz invázió óta mintegy 28 milliárd euró értékben szállítottak német fegyvereket és haditechnikai eszközöket Ukrajnának. Ebben az összegben már benne vannak a Scholz által most bejelentett szállítások is. *„Németország idén többet tesz, mint az Egyesült Királyság és Franciaország együttvéve.”* – mondta a kancellár a hétvégén.

Scholz a látogatása során találkozik Volodimir Zelenszkij ukrán elnökkel is. A megbeszélések középpontjában valószínűleg a fronton kialakult helyzet áll majd, de szó lesz a lehetséges diplomáciai kezdeményezésekről is, amelyeket a Donald Trump vezette jövőbeli amerikai kormányzat tehetne a háború befejezése érdekében. Scholz az elmúlt hónapokban több alkalommal is tárgyalt Zelenszkijjal és Joe Biden amerikai elnökkel, de Donald Trumppal is. Az ukrán elnök nemrégiben nemtetszésének adott hangot amiatt, hogy novemberben Scholz Vlagyimir Putyinnal telefonált.

Németországban az Ukrajna-politika jövő év február végi előrehozott szövetségi parlamenti választások kampányában is fontos téma. A CDU/CSU, az SPD, a Zöldek és az FDP egységesen kiállnak Ukrajna további katonai támogatása mellett, míg az AfD és a BSW elutasítók ezzel kapcsolatban. A kancellár a témában kettős játékot játszik: egyrészt további

fegyverszállításokat biztosított Ukrajnának, másrészt pedig a megfontoltság és a béke kancellárjaként hivatkozik magára a kezdődő választási kampányban. Az erről szóló kritikákat, miszerint a kancellár kihasználja Ukrajnát a saját célja érdekében, Scholz elutasította és kínosnak nevezte a felvetést is.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Védelmi miniszteri csúcs Boris Pistorius kezdeményezésére

Boris Pistorius (SPD) szövetségi védelmi miniszter meghívására négy európai partnerország védelmi miniszterei érkeztek Berlinbe, hogy megvitassák a kontinens jövője szempontjából legfontosabb biztonságpolitikai kihívásokat. Pistorius vendége volt Sébastien Lecornu, francia védelmi miniszter, John Healey, brit védelmi miniszter, Władysław Kosiniak-Kamysz, lengyel védelmi miniszter és Isabella Rauti, az olasz védelmi minisztérium államtitkár-helyettese. Az aktuális kérdések menti eszmecsere mellett a találkozó kiemelt célja egy, a jövőben rendszeresen megrendezésre kerülő, új párbeszédformátum alapjainak a megteremtése volt.

A találkozót Pistorius és francia kollégája, Lecornu kezdeményezte. A két miniszter a november 6-i amerikai választásokat követően találkozott Párizsban. A cél az volt, hogy közösen dolgozzunk ki egy erős Európa megteremtéséhez vezető tervet – jelentette ki Boris Pistorius védelmi miniszter a találkozó kezdetén. Németország, Franciaország, Nagy-Britannia, Lengyelország és Olaszország a legmagasabb védelmi kiadásokkal rendelkező országok Európában. Az ötök csoportja egyben Európa földrajzi sokszínűségét is képviseli. Pistorius szerint ugyanakkor az ötök nem csak kezdeményezni tudnak, hanem jelentősen hozzá is tudnak járulni a kijelölt célok megvalósításához – legyen szó Ukrajna támogatásáról, európai védelmi beruházásokról vagy új katonai rendszerek kifejlesztéséről és beszerzéséről. A német védelmi miniszter egyúttal fontosnak tartotta kihangsúlyozni, hogy *„az ötök csoportja nem egy exkluzív kör. Bővíülhet és minden bizonnyal bővílni is fog”*. Mindazonáltal nincs vesztegetni való idő – a hidegháború vége óta soha nem volt nagyobb szükség a transzatlanti és európai egységre és erőre, mint ma, jelentette ki Pistorius. Lecornu francia védelmi miniszter így fogalmazza meg az európaiakra nehezedő nyomást: *„Kormányaink azzal a problémával szembesülnek, hogy rövid távon reagálnunk kell a közel-keleti és ukrajnai válságokra – ugyanakkor alapvető kérdéseket kell feltennünk magunknak erőforrásainkkal és hosszú távú biztonságunkkal kapcsolatban”*.

Ennek jegyében az európaiak védelmi iparának is együtt kell fejlődnie – a cél az, hogy eltávolodjanak az olyan USA-beli beszerzésektől, mint például az F-35-ös vadászbombázó vagy az amerikai Chinook szállítóhelikopter. A politikusok szerint az új mottónak immár így kell hangzania: együtt fejleszteni, együtt beszerezni. Ez mindenkinek olcsóbb lesz és függetlenséget hoz Európa számára. *„Meg kell szereznünk azokat a képességeket, amelyekkel még nem rendelkezünk teljes mértékben, hogy elérjük, amit akarunk. Nevezetesen a hatékony elrettentő erőt. Több fegyverrendszert kell közösen kifejlesztünk, gyártanunk és beszereznünk.”* – szögezte le a német védelmi miniszter. Az egyik lépés ebbe az irányba egy olyan nagy hatótávolságú fegyverrendszer kifejlesztése, amelyen Németország, Franciaország, Olaszország és Lengyelország jelenleg dolgozik. Az is világos azonban – szögezte le Pistorius – hogy hosszú és nehéz út vezet ahhoz, hogy a védelmi iparban ténylegesen eltávolodjunk a

nemzeti célok, stratégiai együttműködést hátráltató, túlon túl erős prioritizálásától. A következő – hasonló formátumban megrendezésre kerülő – találkozóra 2025 első hónapjaiban Lengyelországban kerül majd sor.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Németország Patriot-rakétákat küld Lengyelországba

A Szövetségi Védelmi Minisztérium bejelentette, hogy az év elején felajánlotta a NATO-nak, hogy Patriot-századokat küld Lengyelországba. Az egységek, amelyek ideiglenes telepítését a délkelet-lengyelországi Rzeszow térségébe tervezik, akár hat hónapig is maradhatnak. *„Ezzel megvédünk egy olyan logisztikai központot Lengyelországban, amely központi jelentőségű az Ukrajnába irányuló anyagszállítás szempontjából”* - mondta Boris Pistorius (SPD) szövetségi védelmi miniszter. A Rzeszow melletti repülőtér központi szerepet játszik a fegyverek szállításában: jelenleg is amerikai katonák állomásoznak ott, és a területet amerikai Patriot légvédelmi egységek védik. A 65-ös számú, logisztika szempontjából szintén fontos, nehézfegyvereket szállító tehervonat vonala szintén katonai védelem alatt áll.

Német Patriot-századok állomásoztak már 2023 januárjától novemberig Lengyelországban. Ez idő alatt a Bundeswehr mintegy 320 katonája három Patriot-rendszert üzemeltetett két helyszínen, az ukrán határtól 33 kilométerre nyugatra fekvő Zamosc város közelében. Feladatuk az ország légterének védelme volt, miután 2022 végén két ember meghalt, amikor egy rakéta becsapódott egy lengyel faluba a határ közelében.

A Patriot légvédelmi rakétarendszer repülőgépek, taktikai ballisztikus rakéták és cirkálórakéták elleni küzdelemre szolgál. A lényege, hogy a radar által érzékelt repülő objektumok adatait egy számítógépes ellenőrzés alapján barát-ellenség kategóriába sorolja be – mely adott esetben felülírható, majd egy esetleges „ellenség” besorolás után akár védelmi rakétákat indíthatnak mobil kilövőállomásról. A rendszer védelmi rakétái mintegy 100 kilométeres távolságban és 30 kilométeres magasságban képesek célpontokat eltalálni.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Tömeges leépítések a Thyssenkrupp óriáskonzernél

A Thyssenkrupp német ipari konzern gyengélkedő acélipari leányvállalata (Thyssenkrupp Steel) egy új jövőkonceptió bemutatásának részeként, amellyel a menedzsment a vállalat válságát és az egész acélipar nehézségeit kívánja ellensúlyozni, tömeges leépítéseket is bejelentett a cégnél. A közlemény szerint az európai acélpiacon és a kulcsfontosságú vevő- és célpiacon bekövetkező alapvető és strukturális változások, valamint a túlkapacitás és az ebből – különösen Ázsiából – eredő olcsó import miatt a Thyssenkrupp leányvállalata kénytelen komoly kiadáscsökkentési intézkedéseket foganatosítani.

A koncepció kezdetben a jelenlegi 11,5 millió tonnás termelési kapacitást a jövőbeni 8,7-9 millió tonnás szállítási célszintre kívánja csökkenteni, ezzel *„alkalmazkodva a jövőbeli piaci elvárásokhoz”*. A csoport szerint a Hüttenwerke Krupp Mannesmantól (HKM) való leválás továbbra is a kapacitáscsökkentés kulcsfontosságú eleme marad. Ezenkívül a cég a Kreuztal-

Eichenben található feldolgozóüzemet is be kívánja majd zárni. Mindez jelentős számú elbocsátásokat von majd mag után – 2030-ig mintegy 5000 munkahely fog megszűnni. Ezen felül további mintegy 6000 munkahely kerül át külső szolgáltatókhoz átszervezés, vagy üzleti tevékenységek eladása miatt. A „*versenyképes költségszint*” elérése érdekében a következő években a személyi költségeket összességében átlagosan 10%-kal kívánja a cég vezetése csökkenteni. Ugyanakkor a deklarált cél továbbra is a kényszerű elbocsátások elkerülése lenne. „*Nagyon komolyan vesszük a felelősségünket, és a lehető legtöbb alkalmazottunk számára szeretnénk hosszú távú perspektívát teremteni*” – mondta Dennis Grimm vezérigazgató. „*Együttal tisztában vagyunk azzal, hogy ez az út sokat követel tőlünk, különösen azért, mert a következő években számos munkahelyet kell megszüntetnünk ahhoz, hogy versenyképesebbé váljunk*” – így Grimm. A csoport további tárgyalásokat jelentett be a felügyeleti szervekkel és a munkavállalói képviselőkkel a kulcsfontosságú kérdésekről szóló dokumentum konkretizálása érdekében.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Bunkervédelmi tervet dolgoz ki a német katasztrófavédelem

Az egyre romló nemzetközi veszélyhelyzetre való tekintettel a Szövetségi Polgári Védelmi és Katasztrófavédelmi Hivatal (BBK) bunkervédelmi tervet dolgoz ki Németország számára. Ez alapján a szövetségi hivatal jelenleg azt vizsgálja, hogy szükség esetén át lehet-e középületeket, például metróállomásokat vagy mélygarázsokat, és magáningatlanokat alakítani bunkerré. A szövetségi és a tartományi kormányok még júniusban állapodtak meg a nemzeti menedékhely-koncepció legfontosabb elemeiről, melynek az alapját a szövetségi kormány által 2023-ban kidolgozott Polgári Védelmi Koncepció Megvalósításának Átfogó Forgatókönyve képezi. Felmerült mindezekon túl egy speciális mobiltelefonos alkalmazás kifejlesztésének ötlete is, amelyben rögzíthető lenne a legközelebbi bunkerek távolsága. Ez a megoldás „*csak egy lenne a sok lehetőség közül*” - írta a hivatal.

A 2001 szeptemberében az Egyesült Államokban elkövetett terrortámadásokat és a 2002-es Elba árvizeket követően Németország a polgári védelmi rendszerét az olyan új fenyegetésekhez igazította, mint a természeti katasztrófák, az éghajlatváltozás és a terrorizmus. A még a II. Világháború alatt épült bunkereket azonban 2007 óta már nem tartják karban. Akkor a Szövetségi Belügyminisztérium a tartományokkal együtt úgy döntött, hogy a polgári védelmi óvóhelyek „*funkcionális fenntartását*” megszünteti. A Németországban megmaradt bunkerek többsége azóta is paragon hever és csak néhányat használnak más célokra, például szociális projektként vagy szórakozóhelyként. A megmaradt óvóhelyek állapotát és funkcionális lehetőségeit pedig felméri – olvasható a Szövetségi Polgári Védelmi és Katasztrófavédelmi Hivatal honlapján. Jelenleg 579 nyilvános bunkert, összesen 477.593 óvóhellyel használnak polgári védelmi célokra, ezek azonban csak nagyon korlátozottan állnak rendelkezésre.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Rendezvényajánló

Dr. Rab Irén, kultúrtörténész és publicista, az **Ungarnreal-Ungarn aus erster Hand online magazin alapítója és főszerkesztője** az Ungarnrealban megjelent írásokból tematikus válogatással szerkesztett könyvét mutatja be. A kötetben ötszáznál is több oldalon, válogatott szerzők válogatott írásait olvashatjuk németül a magyar történelem meghatározó szakaszairól, a magyar kultúráról, emlékezetkultúráról, az országról és a nemzeti karakterről: **hogyan látnak minket a németek, hogyan látjuk mi önmagunkat és hogyan szeretnénk, hogy lássanak minket**. A panelbeszélgetéssel egybekötött könyvbemutatón nyitóbeszédet mond Bauer Bence, a Magyar-Német Intézet az Európai Együttműködésért igazgatója, a panelbeszélgetést pedig Horváth Ágnes, az MTVA szerkesztője moderálja **2024. december 6-án 16.00 órától az MCC-ben**.

További információért kattintson [honlapunkra](#), regisztrációért pedig [ide](#).

A Hamász radikális iszlamista szervezet 2023. október 7-i Izrael elleni támadása nemcsak a Közel-Keletet sodorta újabb katonai és humanitárius válságba, hanem alapvetően megváltoztatta a politikai vitát és a közbeszédet Németországban és az egész nyugati értékközösségben. A reakciók az Izraelt fenntartás nélkül támogató nyilatkozatoktól kezdve a palesztinbarát gyűléseken át egészen az antiszemita erőszakra való felhívásokig és erőszakos cselekményekig terjednek. **Ahmad Mansour** pszichológus, bestselleríró, **Németország egyik legkeresettebb iszlamizmus-kutatója és integrációs szakértője** ezt a kérdéseket járja körül a Magyar-Német Intézet az Európai Együttműködés által szervezett panelbeszélgetéssel egybekötött előadásában **2024. december 9-én 18.00 órától az MCC-ben**.

További információért kattintson [honlapunkra](#), regisztrációért pedig [ide](#).

Cikk- és interjúajánló

Mi az oka a válságnak? Mikor lesz új választás? Ki lehet Olaf Scholz utódja? Megváltozik-e Németország háborúval, gazdasággal, energiabiztonsággal kapcsolatos politikája? Többek között ezekről beszélt Intézetünk igazgatója, Bauer Bence a Katolikus Rádió Kerengő című műsorában.

A teljes interjú meghallgatásához kattintson a [Katolikus Rádió honlapjára](#).

Impresszum

Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter, Horváth Csenge

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Web:

www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu